

ENSOR, James, kunstschilder (Oostende 13 april 1860 - Oostende 19 november 1949).

Aanvankelijk miskend, later – nog in leven – algemeen geëerd, betoonde Ensor zich een geïsoleerd vlijmscherp waarnemer van de wereld waarin hij

leefde. Gebeurtenissen zoals een tragische hongerrel aan de vissershaven te Oostende, lieten hem niet onverschillig. Ensor was evenwel niet de man om zich anders dan als kunstenaar met sociale of politieke situaties in te laten. Men bemerkt bij hem geen belangstelling voor de V.B. Zijn satiren hebben een algemene strekking. De Guldensporenslag (tekening 1891, ets 1895) sprak hem aan als een militair feit naast nog andere. Brusselse en Vlaamse relaties lagen hem evengoed. Hij wantrouwde artistieke opvattingen van Franse herkomst, legde daarentegen de nadruk op de eeuwenoude waarde van de Vlaamse kunst. Vermeylen verkreeg zijn occasionele medewerking aan het tijdschrift Van Nu en Straks. In zijn levensavond beklom Ensor de tribune om, overigens vruchteloos, te ijveren voor het behoud van het natuurschoon, vooral van de duinen. Karel Jonckheere noteert met hem beurtelings Frans en Oostends te hebben gesproken.

WERKEN: *Verzamelde geschriften* (1943).

LITERATUUR: M. de Mayer, *Ensor, James*, in *Nationaal Biografisch Woordenboek*, I (1964); - K. Jonckheere, *Oostende verteld* (1970).

GABY GYSELEN

De Guldensporenslag door J. Ensor (1895).